

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie
1.4 Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Artă Sacră

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Studiul desenului pentru pictură						
2.2 Titularul activităților de curs	Asist. Dr. Sofragiu Petru						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. Dr. Sofragiu Petru						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	4	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	5	din care: 3.2 curs	3	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5 curs	42	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp	ore				
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	15				
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	15				
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și esuri	15				
Tutoriat	-				
Examinări	2				
Alte activități: participări la expoziții și concursuri	8				
3.7 Total ore studiu individual	55				
3.9 Total ore pe semestru	125				
3.10 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Absolvirea disciplinelor artistice din semestrul anterior.
4.2 de competențe	Cunoașterea de noțiuni artistice fundamentale și formarea de deprinderi pentru activități plastice.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă, laptop, videoproiector.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de lucrări dotată cu mese, șeavele, plansete, truse de materiale necesare disciplinei – pigmenti, pensule, lanti, suporturi diverse, hartie, carton, lmn, etc.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare și cercetare teologică, științifică și artistică plastică: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicațiile practice ale studiului desenului pentru pictură.</p> <p>C2. Corelarea elementelor caracteristice studiului desenului pentru pictură cu specificurile canonice ale iconografiilor ortodoxe.</p> <p>C3. Obținerea de similaritate plastică în situațiile de realizare a replicilor vizuale și de creativitate iconografică la noi lucrări, bazate pe respectarea normelor specifice tradiției bizantine.</p>
Competențe transversale	<p>C1. Deprinderea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, într-un cadru liber ales, sub o strictă observație calificată de specialitate</p> <p>C2. Asimilarea tehnicilor de relaționare în grup, dezvoltarea capacităților empatică de comunicare interpersonală și asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților de desenare etapizată, individuale și în echipă, pentru fazele de monitorizare și de realizare efectivă a desenelor preliminare iconografiilor de variate tehnici și dimensiuni.</p> <p>C3. Informarea și cunoașterea continuă, teologică, științifică și artistică, prin intermediul interdependențelor procedeele de învățare și aplicabilitate practică în domeniul confluent al iconografiei; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale continuității învățării și practicării aplicative, în cazul de față prin studii desenate după diverse modele din natură și ecleziale, etape preliminare în constituirea realizărilor iconografice.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Disciplina reprezintă un segment de sinteză în cultura plastică a studentului, informațiile de la orele de curs fiind transpuse practic la cele de lucrări aplicative. Prin <i>Studiul desenului pentru pictură</i> se urmărește formarea unor aptitudini prin care studentul să poată ajunge la stadiul exprimării directe a mesajului plastic, prin mijloace specifice, icoane și canonic-religioase.
7.2 Obiectivele specifice	Inițierea prin <i>Studiul desenului pentru pictură</i> vizează înțelegerea relației imagine-context ambiental și eclezial, printr-o raportare adecvată a creației plastice la specificurile credinței și spațiilor creștine.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Desenul de detaliu și ansamblu al reprezentărilor figurative cu specific religios.	Metode didactice expositive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
2. Caracteristici plastice ale discursului iconografic		

	ortodox.		
3.	Diferențieri ale exprimărilor artistice vizuale, corelate variatelor dimensionări pentru miniaturi, icoane, tablouri și picturi murale.	Metode didactice expositive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
4.	Izvodul, chintesență grafică și reprezentare simbolică a unor aspecte sau corelări scripturistice esențiale.	Metode didactice expositive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
5.	Specificuri ale desenării și valorării elementelor contextului compozițional (drapaje, obiecte, mobilier, peisaj, arhitectonică) în arta de factură bizantină.	Metode didactice expositive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
6.	Specificuri ale desenării și valorării elementelor contextului compozițional (drapaje, obiecte, mobilier, peisaj, arhitectonică) în arta de factură bizantină.	Metode didactice expositive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
7.	Specificuri ale desenării și valorării elementelor	Metode didactice	

	contextului compozițional (drapaje, obiecte, mobilier, peisaj, arhitectonică) în arta de factură bizantină.	expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
8.	Specificuri ale desenării și valorării elementelor contextului compozițional (drapaje, obiecte, mobilier, peisaj, arhitectonică) în arta de factură bizantină.	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
9.	Specificuri ale desenării și valorării elementelor contextului compozițional (drapaje, obiecte, mobilier, peisaj, arhitectonică) în arta de factură bizantină.	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
10.	Specificuri ale desenării și valorării elementelor contextului compozițional (drapaje, obiecte, mobilier, peisaj, arhitectonică) în arta de factură bizantină.	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
11.	Specificuri ale desenării și valorării elementelor contextului compozițional (drapaje, obiecte, mobilier, peisaj, arhitectonică) în arta de factură bizantină.	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri,	

		conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
12.	Specificuri ale desenării și valorării elementelor contextului compozițional (drapaje, obiecte, mobilier, peisaj, arhitectonică) în arta de factură bizantină.	Metode didactice expositive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
13.	Specificuri ale desenării și valorării elementelor contextului compozițional (drapaje, obiecte, mobilier, peisaj, arhitectonică) în arta de factură bizantină.	Metode didactice expositive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
14.	Specificuri ale desenării și valorării elementelor contextului compozițional (drapaje, obiecte, mobilier, peisaj, arhitectonică) în arta de factură bizantină.	Metode didactice expositive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	

Bibliografie: Arnheim, R. , *Arta și percepția vizuală*, Ed. Meridiane, București, 1979; Nicolescu, C., *Icoane vechi românești*, Ed. Meridiane, București, 1973; Dionisie din Furna , *Carte de pictură*, Ed. Meridiane, București, 1979 ori *Erminia picturii bizantine* , Ed. Sophia, București, 2000; Hollingsworth, M., *Arta în istoria umanității*, Ed. Enciclopedia RAO, 2004; Monahia Iuliana , *Truda iconarului*, Ed. Sophia, București, 2001; Quenot , M. , *Icoana, fereastră spre absolut*, Ed. Enciclopedică, București, 1999; Quenot, M. , *Nevoia de icoană*, Ed. Sophia, București, 2006; L. Uspensky, V. Lossky, *Călăuziri în lumea icoanei*, Ed. Sophia, București, 2003; Modele iconografice de tradiție bizantină. *Viețile sfinților de peste tot anul, după minee*, Ed. Bis. Ortodoxă, Alexandria, 2002.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Reprezentări după natură ale chipului, bustului și membrilor.	Metode didactice expositive și aplicative, frontale și individuale, bazate pe expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
2.	Bizantinizarea figurărilor	Metode didactice expositive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
3.	Bizantinizarea figurărilor	Metode didactice expositive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
4.	Bizantinizarea figurărilor	Metode didactice	

		expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
5.	Grilă comparativă de reprezentări vizuale ale modalităților de desenare din antichitate în contemporaneitate (Egipt, Grecia, Bizanț, Renaștere, arta occidentală), cuprinzând detalii și imagini de ansamblu ale corpului uman	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
6.	Maica Domnului cu Sf. Prooroci sau Mântuitorul Iisus Hristos cu Sf. Apostoli-izvod pe suport papetar A2	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
7.	Maica Domnului cu Sf. Prooroci sau Mântuitorul Iisus Hristos cu Sf. Apostoli-izvod pe suport papetar A2	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
8.	Maica Domnului cu Sf. Prooroci sau Mântuitorul Iisus Hristos cu Sf. Apostoli-izvod pe suport papetar A2	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor	

		obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
9.	Maica Domnului cu Sf. Prooroci sau Mântuitorul Iisus Hristos cu Sf. Apostoli-izvod pe suport papetar A2	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
10.	Maica Domnului cu Sf. Prooroci sau Mântuitorul Iisus Hristos cu Sf. Apostoli-izvod pe suport papetar A2	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
11.	Elemente specifice de peisaj și ambientări bizantinizate, reprezentate în miniaturi, icoane și picturi murale	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
12.	Elemente specifice de peisaj și ambientări bizantinizate, reprezentate în miniaturi, icoane și picturi murale	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
13.	Elemente specifice de peisaj și ambientări bizantinizate, reprezentate în miniaturi, icoane și picturi murale	Metode didactice expozitive, frontale,	

		bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	
14.	Elemente specifice de peisaj și ambientări bizantinizate, reprezentate în miniaturi, icoane și picturi murale	Metode didactice expozitive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective ecleziale și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	

Bibliografie: Arnheim, R., *Arta și percepția vizuală*, Ed. Meridiane, București, 1979; Nicolescu, C., *Icoane vechi românești*, Ed. Meridiane, București, 1973; Dionisie din Furna, *Carte de pictură*, Ed. Meridiane, București, 1979 ori *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000; Hollingsworth, M., *Arta în istoria umanității*, Ed. Enciclopedia RAO, 2004; Monahia Iuliana, *Truda iconarului*, Ed. Sophia, București, 2001; Quenot, M., *Icoana, fereastră spre absolut*, Ed. Enciclopedică, Istudor, Ioan, *Noțiuni de chimia picturii*, Editura ACS, București, 2011. Kandinski, Wassily, *Spiritualul în artă*, Editura Meridiane, București, 1994. Kordis, Georgios, *Hierotypos-Teologia icoanei după Sfinții Părinți*, Editura Bizantină,

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate. Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei se stabilesc întâlniri cu reprezentanții ai deținătorilor obiectivelor și bunurilor de patrimoniu din mediul eclezial și laic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- corectitudinea și completitudinea cunoștințelor; - coerența logică. gradul de asimilare al limbajului de specialitate.	Evaluare scrisă/ practică (finală, în sesiunea de examene): Evaluare scrisă/ practică parțială (opțională)	40%

	-criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințiozitatea, interesul pentru studiul individual.	Participarea activă la cursuri.	10%
10.5 Seminar/laborator	- capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate prin punerea lor în practică. cunoștințele asimilate; - capacitatea de aplicare în practică.	Lucrări scrise/ practice curente: teme, proiecte.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și ale constituenților tehnici din vechile iconografii.			

Data completării
30.09.2021

Semnătura titularului de curs și seminar
Asist. Dr. Sofragiu Petru

Data avizării în Departament
05.10.2021

Semnătura Director Departament

Lect. dr. Hârlăoanu Paul Cezar